

از خاک تا خیال

نگاهی به منطقه و شهر تاریخی ندوشن در منطقه کویری ایران

با عکس های فرزین ناظم زاده

سرشناسه : ناظم زاده، فرزین، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور : از خاک تا خیال / مولف فرزین ناظم زاده
مشخصات نشر : تهران : سیب سرخ، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۲۱۶ ص : مصور (رنگی).
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۴۸-۳۷-۹
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : عکس ها، آشن، روش
موضوع : Photographs - Iran - R. dushan
موضوع : Iran - Photographs
رده بندی کنگره : ۶۵۴۲R ن / ۱۳۹۶
رده بندی دیویی : ۷۹/۹۱۵۹۲۳۷
شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۰۳۲۹

عنوان : از خاک تا خیال
مولف : فرزین ناظم زاده
چاپ یکم : پاییز ۱۳۹۶
طراحی جلد و گرافیک : نقطه عطف - حمیدرضا ابوالدجانی
ترجمه فارسی به انگلیسی : امین اصلانی
لینوگرافی : فرآیند گویا
چاپ : فروغ دانش
صحافی : علی
شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است
استفاده از عکس های این کتاب به هر صورتی مستلزم اجازه کتبی از ناشر است

نشر و پخش : انتشارات سیب سرخ
تهران، خیابان انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، پاساژ پارسا، پلاک ۱۰۳
تلفن تماس : ۶۶۹۷۲۹۷۶ - ۶۶۹۷۳۱۸۳ - فکس : ۶۶۹۷۳۱۲۱
پست الکترونیکی : info@nashresibesorkh.ir
وب سایت : www.nashresibesorkh.ir

نشر سیب سرخ
SIBE SORKH PUBLISHERS

مقدمه

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی
و دبیر انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان یزد

به نام تصویرگر هستی

زندگی با خاطره ها می ماند و جریان می یابد و خاطره ها در قاب و روایت هنر عکس، ماندگار ترمی شوند.

شهر و منطقه تاریخی نوش در شمال غربی استان یزد و در محدوده مرکز جغرافیایی ایران واقع شده و حلقه وصل استان های یزد، اصفهان و تا حدودی فارس محسوب می شود. همچنین در گذشته با شهرهای ورزنه و آبادیه در استان های یزد، اصفهان و مبادلات تجاری، اقتصادی و دامداری داشته و محل تلاقی سه حوزه فرهنگی یزد، اصفهان و فارس بوده که گویش و ادبیات عامه مردم این منطقه نیز متأثر از گویش شهرهای همجوار بوده است.

میراث فرهنگی کهن شامل آداب و سنن و آیین ها، نام و منحصر به فرد و سرمایه های انسانی و بناهای تاریخی مانند برج و بارو ها، دروازه ها، قلعه ها، حسینیه ها، مساجد و منارجنبان و خانه های تاریخی و قدیمی، که باقیمانده از دوران های مختلف تاریخ است نیز در این منطقه وجود دارد. اما آنچه در این قدمت تاریخی و فرهنگی، کمتر در راستای مستند سازی و ثبت و ضبط تصویری این آثار در قالب مجموعه سازی باقی گذاشته شده و برخی از این داشته ها در این شهر و منطقه طی سالیان متمادی از بین رفته و به دلیل فقدان تصاویری از آنها از دهها نیز، رخت بر بسته است.

اما امروز فرصتی فراهم شده است تا برای اولین بار، بخشی از این تصاویر در قالب کتاب عکس به مردم عزیز ایران و همچنین هنردوستان عرضه گردد.

"آنسل آدامز" گفته است "همیشه دو نفر در هر عکس وجود دارند. یکی خود عکاس و دیگری بیننده عکس."

شاید به همین دلیل باشد که مردم عکس ها را باور می کنند چون درون آن ها احساس عمیقی نهفته است که با بیننده های مختلف به انواع زبان بصری حرف می زند و گاهی یک فریم عکس به اندازه یک کتاب درون خود حس و عاطفه یا پیام دارد.

زمانی که، عکس های این کتاب را از زوایای مختلف نگاه عکاس، به ندوشن می دیدم، به یاد خاطرات کودکی و نوجوانی خویش افتادم که بسیاری از این بناها و آثار، زنده تر بودند و انسان ها هم جوان تر و رعنا تر به کسب و کار خویش مشغول و جریان زندگی بیش از امروز، در این منطقه و بافت تاریخی آن رونق داشت.

کارگاه ها و دستگاه های زیلو بافی و قالی بافی و سفره بافی در اکثر خانه ها وجود داشت، دروازه های اصلی روستا با

درهای سنگی و چوبی عظیمی که داشتند و امروز دیگر اثری از آنها وجود ندارد، شب‌ها برای حفظ امنیت مردم بسته می‌شد و دامداری و کشاورزی رواج بیشتری داشت، ورجین دارها با قاطر و اسب، خرمن کوبی می‌کردند و بارپازها با غربال‌ها ایشان، کاه و گندم را از هم تفکیک می‌کردند و آسیاب‌های آبی با فشار آب تنوره‌ها، آرد مردم را تامین می‌نمودند.

ای کاش سال‌های پیش از این، ثبت آثار و بناها و نوع زندگی مردم این منطقه انجام می‌شد و بخش‌هایی از تاریخ آن به فراموشی نمی‌فت، اما نیست. امروز و نگاه به آینده نیز غنیمت است و جا دارد همه مردم و سازمان‌های مسئول در حفظ و نگهداری آثار این منطقه و همچنین دیگر مناطق و نواحی تاریخی و باستانی استان یزد بکوشند و از هرگونه تلاشی که در این راه انجام می‌شود حمایت کنند.

به همین منظور و به سهم خویش در یادمان‌ها، فرزین ناظم زاده که با هنر و کوشش خود این تصاویر را خلق کرده است و از تمام کسانی که هر کدام به نوعی به تدوین این کتاب یاری رسانده‌اند، تشکر و سپاسگزاری نمایم که در این میان و به صورت خاص باید از آقایان دکتر علی اصغر کاراندیش مروستی معاون محترم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی فضل‌الله رحیمیان ندوشن، سید هادی موسوی ندوشن، ناصر بابایی ندوشن، فرزین خادمی ندوشن و موسسه مردم نهاد اندیشه روشن ندوشن و همچنین ناشر محترم سرکار خانم معصومه اکبری نام برد.

امید است این اثر که خاک را تا خیال به تصویر کشیده است و بین کمانی از جریان زندگی و معماری، مردمی زحمتکش و صمیمی را در تصویر روایت نموده است، به یادگار باقی بماند.

پاییز ۱۳۹۶

علی غیاثی ندوشن

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

و دبیران آثار و مفاخر فرهنگی استان یزد